

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

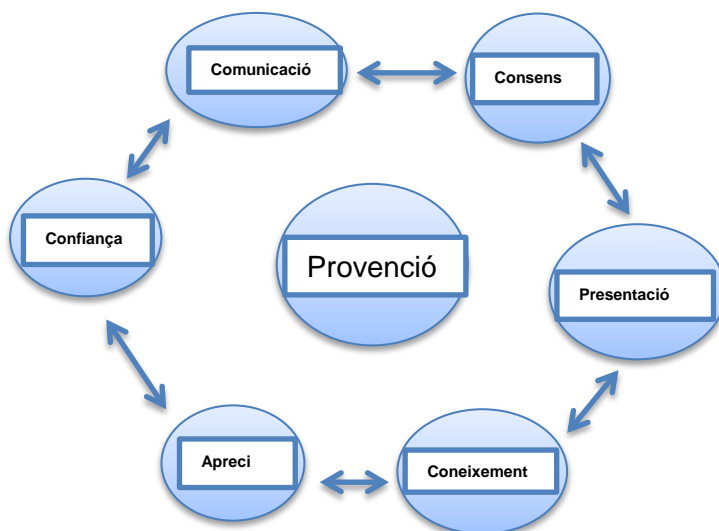
"Quan la nostra comunicació recolza la compassió, el donar i el rebre,
la felicitat reemplaça la violència"

Marshall Rosenberg

L'**enfocament restauratiu** a l'escola ofereix un marc relacional que es fonamenta en els valors del respecte, la inclusió, la participació, la no-violència, l'honestedat, la diferència, la col·laboració, la responsabilització i la reparació, i s'orienta cap a les necessitats.

Extret de: [Una comunitat educativa restaurativa i resilient](#) (Departament Educació Generalitat de Catalunya)

Treballem per generar una cultura i **una mirada comunitària, sistèmica i reparadora** de centre on tothom s'hi senti reconegut i participi, és una mirada des de la **cultura de pau** on la **provenció** (dotar-nos, **proveir-nos i explorar els recursos interns i aptituds necessàries com a persones i grups per afrontar els conflictes**, no tan per prevenir o evitar el conflicte, sinó que quan el conflicte es presenta poder **afrontar-lo amb eines reparadores** (escala de la provenció).

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Des de l'experiència personal comparteixo un inici de curs especial i espacial on la pràctica restaurativa ha estat decisiva per **obrir espais i oxigenar-nos**, per encarar el curs 2020-21 i apoderar a les persones, al grup i a la tutora de 1^r ESO de l'Institut Euclides a forjar noves formes d'afrontar les intenses emocions i necessitats actuals en els espais de classe de llengua catalana, tutoria i l'optativa d'educació emocional. Celebro que el taller-curs ens permeti compartir amb tota la comunitat educativa l'aprenentatge i la inspiradora experiència restaurativa.

El treball està plantejat preservant la intimitat de les persones participants.

La idea és aportar un testimoni personal i col·lectiu l'experiència viscuda.

És una pràctica restaurativa de provenció:

L'experiència que es presenta a continuació és un pràctica restaurativa des de la provenció ,segons John Burton no hem de prevenir els conflictes , sinó el que cal és proveir-nos d'estratègies, habilitats i recursos que ens permetin afrontar-los de manera noviolenta, i transformar-los perquè esdevinguin una oportunitat de creixement personal i col·lectiu per a totes les parts.

Tipus de pràctica que s'explica (mentalitat restaurativa, escolta restaurativa, mediació, reunió informal, reunió formal, cercle proactiu, cercle reactiu):

El tipus de pràctica que es presenta a continuació és per sensibilitzar i consolidar l'escolta activa, conscient i restaurativa a partir d'un cercle.

Qui hi ha participat: El grup de 18 persones de 1^r ESO i la tutora, de l'Institut Euclides de Poblenou (Pineda de Mar)

Lloc on s'ha realitzat: Aula 1^r ESO Institut Euclides

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Eines i material utilitzades:

1. Mindfulness
2. Eines de Cultura de pau i Comunicació no violenta:
 - 2.1 Imatge Conflicte dels burros
 - 2.1 Actituds davant del conflicte
 - 2.2 Passos comunicació no violenta
 - 2.3. Activitat Programa See learning «Aprentatge social, emocional i ètic. Educació del cos i la ment-(Emory University)

Descripció de l'acció: Activitat

Des de l'inici de curs es van començar els cercles per fer diferents activitats que s'anomenen a la taula. La descripció de l'Activitat Central «Cercle de la Bondat i la Compassió» es realitza en 2 sessions de l'optativa d'educació emocional

Data	Cercle /Activitat CENTRAL	Observacions
Setembre-2020	Proposta i explicació de què és un cercle	Els alumnes van estar-hi d'acord des del moment que se'ls hi va plantejar.
Setembre-2020	Cercle Mindfulness	-El cercle el vam iniciar el 1r dia de classe -Abans de començar la classe fem la pràctica de 5 min de respiració conscient i atenció plena.
Setembre-2020	Cercle Restauratiu Proactiu Què volem de la classe aquest any?	Ha estat un procés d'un mes per poder respondre aquesta pregunta a nivell grupal i que ens hi poguéssim integrar tots. Mentre tant, han succeït alguns fets de violència a l'aula, fins i tot amb alguna expulsió. Actualment, observem una millora important en l'actitud de molts alumnes amb dificultats d'habilitats socials i emocionals. Han integrat força el cercle, l'escolta i el nojudici. Poc a poc es va veient el compromís i la consciència que comporta amb un mateix i els altres escoltar i respondre les preguntes restauratives. -Dinàmiques de Provenció https://escolapau.uab.cat/ca/provencio/
Octubre-2020	Cercles restauratius: resolució de conflictes	Durant aquest mes s'han intervingut més de 6 conflictes importants a l'aula per part de l a tutora. Reunions formals, informals i escolta. -Introducció Què és un conflicte, actituds davant del conflicte, passos comunicació no violenta (veure material)

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
 (SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

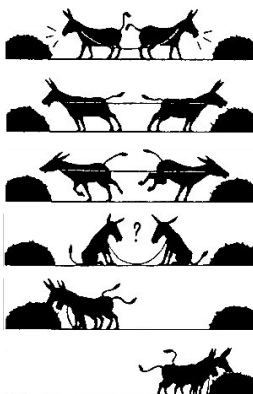
<p>Octubre-2020</p>	<p>Reunió formal: Breu formació al delegat i subdelegada de les preguntes restauratives.</p>	<p>En una tutoria van fer cercles amb els companys que havien tingut conflictes entre ells. El fet de fer-ho entre iguals va agilitzar la participació i es va iniciar un procés de resolució. Jo només intervenia per aprofundir en algunes preguntes a partir de les respostes dels alumnes.</p> <p>El rol dels facilitadors va ser extraordinari i es van apoderar i recolzar-se entre ells i van lograr l'atenció i escolta de tot el grup.</p>
<p>Novembre-2020</p>	<p>Cercle de la Bondat i la Compassió 1 Sessió 2hores</p>	<p>Planificació de Optiva d'Ed. Emocional:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Des del cercle activitat energitzant, canvi de llocs a partir de consignes: ulleres, bambes, jersei negre... 2. Ronda d'entrada 5 min. Mindfulness(respiració conscient i atenció plena) Com em sento amb la cadena silenciosa de favors? (Es treballa una cadena de favors de manera silenciosa i cada alumne escriu amb un palet en un full penjat al suro si ha fet o rebut algun favor sense posar el nom de qui l'ha fet o l'ha rebut.) Font: Neus Bartrolí 3. Activitat Central : Compartir què és la bondat-compassió i mostrar què vam dibuixar sobre la bondat en el Quadern de Bitàcola (activitat SEElarning sobre la bondat i compassió) 4. Lectura de 3 històries de compassió en grups petits https://seelearning.emory.edu/node/5 5. Es comparteixen en cercle el treball dels grups. 6. Visualització vídeo "los zapatos". Reflexió grupal 7. Ronda de paraula final :Què t'emportes del cercle d'avui? 8. Es convida als estudiants a omplir el qüestionari des de casa.

Evidències (material preparació, imatges, vídeo, enquestes, ...):

1. Material preparació:

Actituds davant del conflicte

Passos de la Comunicació No violenta (CNV)

2. Visualització Video Curtmetratge "Los zapatos"

<https://www.youtube.com/watch?v=E88z1LkXUZQ>

Ens mostra la dissort que pateix un nen al comparar les seves sabates trencats amb les sabates noves, bonics i millors d'un altre nen que es troba al parc. La situació li sembla injusta, "Per què ha de ser així?" "Per què ell sí i no jo?" "Per què la realitat no és una altra, com jo vull, com jo crec que és millor?". Aquest qüestionament interior el porta a demanar un desig, motivat per l'aparent bona condició de l'altre, per portar una millor roba, demana ser com ell, amb l'expectativa d'estar millor. El desig se li compleix, arriba a ocupar el lloc de l'infant ben vestit, però per la seva sorpresa, aquest nen tenia una discapacitat física i no podia caminar, córrer, desplaçar-se pels seus propis mitjans, com ell originalment si podia. Aconsegueix el que pretenia, unes sabates noves i boniques, però aquesta nova realitat no porta amb això l'alegria que tant anhelava.

Al finalitzar la visualització els nois i noies van aplaudir espontàniament molta estona.

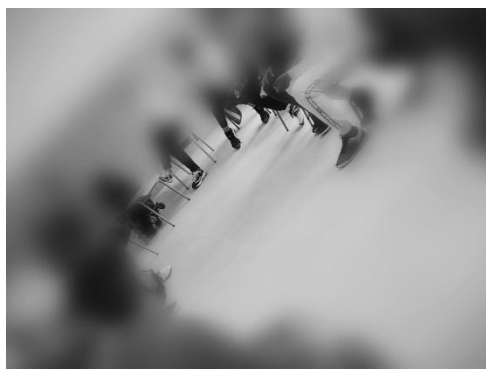
Va despertar molt d'interès i es va relacionar la no acceptació i el valor de les coses amb la no compassió cap a un mateix de valorar tot el que tenim.

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

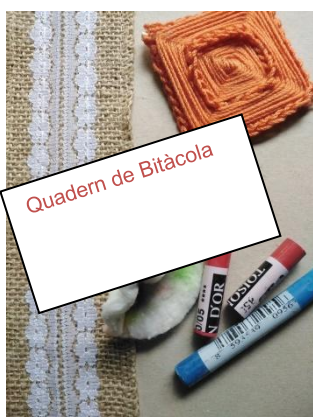
3. Galeria d'imatges:

Cercle Restauratiu Bondat i compassió

Cercle Cadena de favors silenciosos. Font: Neus Bartrolí

Quadern de Bitàcola

Quadern de Bitàcola, una llibreta on cada estudiant la dissenya i va expressant artísticament, dibuixant i/o escrivint què va sentint durant l'optativa d'Educació Emocional.

Cercle Esmorzar femení

Cercle resolució conflictes

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Cercle Esmorzar tota la classe. Ells mateixos van decidir que volien esmorzar en cercle.

Cercle escolta i atenció plena (pràctica Mindfulness)

4. Experiència Singular: MIRADA CONJUNTA, 4 professors d'ESO de l'Institut Euclides

Hem preparat el qüestionari amb una companya de 1^r ESO. És meravellós coordinar-se i recolzar-se com equip des de la mirada cooperativa i restaurativa. El treball ha fluid molt i es valora el procés d'implementació i els resultats amb el recolzament, confiança i seguretat que avancem juntes.

5. Qüestionaris alumnes:

Es va dissenyar el qüestionari en equip des de formulari google form. Les professores de 1^r ESO van passar-lo als alumnes del seu curs. En el meu cas es va presentar la dificultat que l'havien de respondre a casa durant el cap de setmana i és per això que només l'han pogut respondre fins al dia d'avui 8 persones, tenint en compte que 4 no disposen de connectivitat ni ordinador. Les respostes s'han deixat tal i com les han escrites els alumnes, no s'han corregit les faltes d'ortografia.

Han participat un total de 8 estudiants de 18 alumnes (44,4%) que hi ha a l'aula (50 %homes i 50 %dones) , en edat de 12 i 13 anys. En les respostes s'observa la importància de realitzar cercles a les aules i com es senten els estudiants durant la pràctica.

Els gràfics ens mostren que els cercles restauratius a l'aula són una eina que habilita als estudiants a fer aprenentatges de gestió emocional i afrontar els conflictes des d'una mirada de pau positiva.

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Fomentar aquest tipus de pràctica en l'educació ens permet apoderar als joves en la construcció del seu present amb criteri, pensament crític, escolta activa des d'una mirada positiva, sistèmica i comunitària.

Resultats dels qüestionaris

Pregunta 1 Què és un cercle?

Què és un cercle restauratiu?
8 respostes

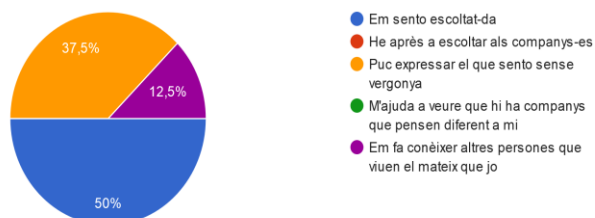

Gràfic 1

El gràfic 1 ens mostra que de 8 alumnes que han contestat, cap d'ells ha marcat que el cercle restauratiu és per passar-s'ho bé. Un 62,5 % entén que la funció del cercle és a la vegada expressar sentiments, resoldre conflictes i ser escoltats i un 37,5% posa l'èmfasi en l'expressió dels sentiments.

Pregunta 2 Com et sents en el cercle?

Com et sents en el cercle?
8 respostes

Gràfic 2

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

El gràfic 2 ens mostra que un 50% es sent escoltat en el cercle. Un 37,5% manifesta que es poden expressar sense vergonya i un 12,5% considera que li fa conèixer altres persones que viuen el mateix que elles. No s'ha obtingut cap resposta en l'aprendre a escoltar als companys ni en que el cercle els ajuda a veure que hi ha companys que pensen diferent.

Pregunta 3 Què t'emportes d'aquest cercle? (respostes literals sense corregir)

Alegria (3 persones)

Comoditat amb la classe

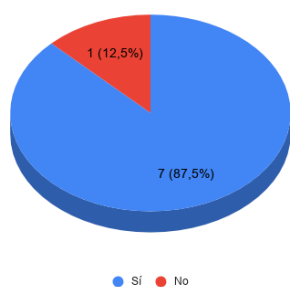
m'emporto un somriure

Dons totes les activitats que hem fet el : Joc que hem fet i treballar com un aquip .

Que hi ha gent que pensa igual que jo

m'emporto felicitat de poder treballar en equip

Pregunta 4 T'ha agradat acabar l'activitat amb un vídeo curtet?

Gràfic 3

El gràfic 3 constata que un 87,5% li ha agradat la visualització d'un vídeo per acabar la sessió de bondat i compassió i un 12,5% manifesta que no li ha agradat.

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Pregunta 5 Per què t'ha agradat el vídeo? (respostes literals sense corregir)

Perquè asín tinc coses el cap que se me atreu

Perquè ens ha fet reflexionar

perque volia comencar el cercle restauratiu aviat

Perque ixi si tenim que fer al guna activitat del lo que surt dons ja ho sebem explicar .

Perquè penso que es una manera molt bona d'aprendre

perque els videos de vegades et fan reflexionar sobre varies oses

No magrada ferme videos

Perqué despres així podem parlar i donar la donar opinio

Avaluació personal de l'actuació

Una cosa bona que s'ha fet:

Deixar-me anar i permetre a la creativitat i a la intuïció des de l'escolta personal i de l'entorn la necessitat i teixir sincronies.

Una cosa que es pot fer diferent: Integrar assignatures per treballar contingut transversal a través dels cercles.

Una altra cosa bona que s'ha fet:

Apoderar al delegat i subdelegat a partir d'una petita formació de la mirada i pau positiva i les preguntes restauratives.

CONCLUSIONS: Aquesta pràctica m'ha permès aprofundir:

- Reflexionar a partir dels **testimonis** que mostren nous camins per transitar i explorar davant dels conflictes, la gestió d'emocions i la forma de treballar el contingut a l'aula.
- **Apoderar als alumnes** perquè facilitin cercles restauratius.
- **Equivocar-se per aprendre** i obrir noves oportunitats. El vídeo que havia de posar era un altre però aquest va ser tot un èxit i els estudiants van relacionar el contingut treballat d'una manera original i espontània.

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

- Des de la pràctica restaurativa s'instaura l'esperança i confiança d'un **fer educatiu des de l'ésser** que s'emociona, sent, és escoltat en i des de la seva integritat sense judici, tan els alumnes com les educadores.
- **Acompanyament des de la mirada positiva:** només creix, allò que es mira. On centres la mirada és on reconeixes, si mires veus, si escoltes sents, si reconeixes respectes, descobreixes i connectes. És a partir de la connexió i de la presència que avancem i ens eduquem.
- Oportunitat d'instaurar una **mirada** des de la noviolència i el nojudici per explorar dins les aules a partir del què observem. Si canviem la mirada, canviem nosaltres i els altres sense forçar processos ni voluntats.
- **Recolzament del director** del centre per incorporar la pràctica de manera continuada i ferma.
- **Demanda de la Coordinadora Pedagògica** per oferir una reunió a les persones interessades del claustre per compartir l'experiència per implementar-ho a diferents assignatures de l'ESO.
- Establir **nous paradigmes de relació i comunicació transformadora** entre professors de secundària i professor-alumne.

REPTES:

- Compartir les evidències i experiències realitzades de quatre companys que hem fet el curs als companys de l'Institut Euclides i valorar l'experiència conjunta i possible impacte, tan en alumnes com a professors.
- Transmetre la pràctica als 10 professors de 1r cicle de l'ESO i convidar-los a observar i participar dels cercles que ja estem fent a diferents aules.

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

- Posar-nos noves ulleres i permetre'ns preguntar-nos Què estem mirant dels nostres alumnes? Només creix, allò que es mira.

“Obrir espais a l'aula diàriament per escoltar-nos com estem, els alumnes i nosaltres, ens permet sentir-nos més humans, propers i millors persones.

Si deixem que parli l'ànima i es despulli la nostra vulnerabilitat, ens fem més fortes com a educadores “

Neus Bartrolí

Avaluació de l'actuació per part de l'alumnat:

1. Testimonis gravats mp3 i en vídeo (veure annex)
2. Qüestionaris google form

Una cosa bona que consideren que s'ha fet: (tal com ho han escrit) (respostes literals sense corregir)

-Quan algú demana perdó
-Un comentari es:que expressen el que tenim dins
-Una cosa bona que crec que he fet es expressar els meus sentiments
-Dons parlar de com tas sentit durant la semana com t' hanat
-Dir que es per tu la bondat
-considero que em fet un cercle coperatiu per aprendre el significat de compassió bondat
-En el vídeo dela nens que estaban discapacitats
-Reflexionar sobre les coses que hem Fer malament i adonar-nos Dels nostres errors

Una cosa que consideren que es pot fer diferent: (respostes literals sense corregir)

-Fer silenci a la primera
-Que en fa vergonya parla amb gent que no coneixo
-yo crec que res
-Dons res perque crec que tot l' ho que fem ja es divertit
-Es pot fer diferent fer més grups de treball per coneixens millor
-doncs desde e meu punt de vista no considero que hagim de canviar res
-No se
-No

TALLER D'INTRODUCCIÓ ALS ENTORNS GLOBALS RESTAURATIUS
(SETEMBRE 2020 - NOVEMBRE 2020)

Una altra cosa bona que consideren que s'ha fet: (respostes literals sense corregir)

- Ecoltar als companys
- Expressar el que tenim en el cor
- Que pots coneixer les persones millor
- Dons resoldre conflictes .
- Escriure el que considerem de la compassió i després posar-ho en comú en un grup
- lo bo que connsidero que s'ha fet ha sigut treballar en equip
- Expresarme
- Adonar-nos de que tots tenim alguna cosa en comu.

Creus que és important que a l'institut seguim fent cercles restauratius? Per què? (respostes literals sense corregir)

- Si, perquè veig que relaxa molt a la classe
- Si perquè si hi ha una baralla entre tots ho parlem perquè no torni a passar
- si perquè hi ha gent que necessita expressar el seus sentiments
- si. Perque això fa que totes les emosion surtin, de la mochilla emocional que tenim i deixar el nostre cos descansan i tanquil.
- Jo crec que és important perquè així escoltes les altres opinins del companys
- en la meva opinió crec que es bo fer cercles restauratius perquè ajuden a la casse a estar mes tranquil.la
- Si per que expresemos tot el que ens pasa
- Si perquè es una manera de expressar les nostres emociones i ql que sentim i això a vegades es necessari pero estar be.

FONTS INSPIRADORES:

Albert Arcas

Resolució de conflictes en l'equip de treball

https://formadiba.diba.cat/web/sites/default/files/public_resoures/wiki_prod/manuals_basics/085RCET/005.html

Comunicació noviolenta Marshall Rosenberg

Video Teixint fils d'Emocions

<https://www.youtube.com/watch?v=d-T4AFbNmW8>